

5. mateřská škola Dobříš, Jeřábová 613, 263 01 Dobříš

Směrnice č. 21/2023 Vnitřní řád školní jídelny

Směrnice se vydává v souladu s požadavky zákona č. 561/2004Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a Vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, v platném znění.

Čl. 1

Základní ustanovení

5. mateřská škola Dobříš (dále: „mateřská škola“) ve svém objektu poskytuje *předškolní vzdělávání dětí a celodenní školní stravovací služby* ve *školní jídelně*, jejímž zřizovatelem je město Dobříš. Školní jídelnu tvoří *školní kuchyň*, kde se strava připravuje a *jídelní prostory*, kde je strava podávána a konzumována.

Školní jídelna a poskytování jejích stravovacích služeb se řídí zejména *zákonem č. 561/2004Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění* (dále: „školský zákon“), *vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, v platném znění* (dále: „vyhláška o stravování“), *Vyhláškou č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, v platném znění* (dále: „vyhláška o hygienických požadavcích na stravovací služby“) a *souvisejícími závaznými (směrnicemi) mateřské školy*.¹

Vnitřní řád školní jídelny současně upravuje práva a povinnosti subjektů, kteří školní jídelnu využívají. Tato směrnice se vydává zejména v souvislosti se školním stravováním dětí. *Zaměstnanec mateřské školy* má právo na poskytnutí stravy při splnění dalších podmínek, které jsou v podrobnostech upraveny zejména ve směrnici č. 15/2023 o *Školním a závodním stravování* a směrnici č. 3/2023 o *Fondu kulturních a sociálních potřeb*.

Čl. 2

Školní kuchyň a jídelní prostory

Provozní doba školní kuchyně: 6:00 - 14:30 hodin. Nejvyšší povolený počet připravovaných jídel je 190. Ve školní kuchyni je zaveden účinný *Systém osobní a provozní hygieny a HACCP ve stravovacích provozech*,² jehož funkčnost systému je průběžně monitorována. Audit plnění požadavků HACCP pravidelně provádí externí nezávislý subjekt. Kuchyňské vybavení, nádobí

¹ V podrobnostech směrnice č. 12/2023 *Provozní řád kuchyně mateřské školy* a směrnice č. 13/2023 *Sanitační řád školní kuchyně*,

² Hazard Analysis and Critical Control Points - Analýza nebezpečí kritických kontrolních bodů ve stravovacích provozech.

i další zařízení jsou zdravotně nezávadné. Funkčnost i bezpečnost provozu kuchyně a jejího vybavení jsou kontrolovány v souladu s platnými technickými normami.

Pozornost je věnována účasti zaměstnanců kuchyně a vedoucí stravovny na vzdělávacích akcích zaměřených na aktuální změny hygienických požadavků pro provoz školní kuchyně a na seznamování se s novými recepturami, postupy a technologiemi při přípravě pokrmů pro děti předškolního věku.

Kontrolu řádného chodu školní kuchyně provádí vedoucí školní stravovny (dále: „vedoucí stravovny“) ve spolupráci s vedoucí kuchařkou, příp. i ředitelkou mateřské školy.

Mateřská škola nemá společné jídelní prostory. Jako jídelna je využívána určená část každé třídy (dále: „třídní jídelní prostory“). K přípravě výdeje stravy slouží kuchyňky jednotlivých tříd mateřské školy (dále: „kuchyňky tříd“), kam jsou hotová jídla ze školní kuchyně přepravována ve vyhrátých nádobách, které jsou k tomu určeny. Kuchyňky tříd jsou vybaveny myčkami, v nichž se provádí mytí nádobí po jídle. Vlastní stravování dětí probíhá v jednotlivých třídách v jejich vyčleněných prostorách.

Čl. 3

Práva a povinnosti zákonných zástupců dětí

Zákonný zástupce dítěte má zejména právo: ■ přihlásit ke stravování a odhlásit ze stravování své dítě ■ na informace o stravování ■ *na informace o výši a způsobu úhrady stravného* vznášet připomínky a podněty k práci školní jídelny u vedoucí stravovny nebo u ředitelky mateřské školy. *Zákonný zástupce má současně povinnost:* ■ informovat vedoucí stravovny a ředitelku mateřské školy o změně zdravotní způsobilosti dítěte ■ omluvit nepřítomnost dítěte v mateřské škole, odhlašovat a přihlašovat dítě ke školnímu stravování v souvislosti s onemocněním a ukončením nemoci dítěte ■ dodržovat měsíční termíny splatnosti úhrady za školní stravování dítěte.

Čl. 4

Organizace a obsah stravování

Organizace a obsah školního stravování v mateřské škole se řídí zejména platnou *vyhláškou o školním stravování*. Dětem je v mateřské škole poskytována: ■ přesnídávka ■ hlavní jídlo (včetně polévky, pití a dle vhodnosti i čerstvého salátu ■ odpolední svačina. Děti, které odcházejí z mateřské školy po obědě domů sebou dostávají plnohodnotnou odpolední svačinu v balíčku. Stravování dětí probíhá v pravidelných denních časech v souladu a s respektem ke vzdělávacího programu jednotlivých tříd. Strava je vydávána pověřenými zaměstnanci mateřské školy v souladu s hygienickými předpisy a je poskytována za úplatu podle finančních norem platných pro školní stravování.

Čl. 5

Provoz a vnitřní režim jídelny

Vydávání jídel ze školní kuchyně do kuchyňek jednotlivých tříd se provádí bezprostředně po dohotovení jídel s využitím vhodných pomůcek pro jeho přesun. Při vydávání jídel ze školní

kuchyně je kontrolována požadovaná teplota jídla. Teplá jídla musí mít v době jejich podávání ke konzumaci teplotu min.+63°C. Časový odstup mezi jednotlivými jídly a jejich výdejem nesmí přesáhnout tři hodiny.

Přesnídávka se začíná vydávat v 9.00 hod., odpolední svačina ve 14.15 hod. Dětem je umožněn samoobslužný systém podle jejich schopností nebo jsou podle potřeby a okolností (spolu)obsluhovány s (do)pomocí dospělé osoby. *Oběd se začíná vydávat ve 12.00 hod.* Režim dne se flexibilně přizpůsobuje aktuálním podmínkám a činností dětí. Přesné začátky výdejů stravy jsou přizpůsobeny organizaci vzdělávacích a souvisejících činností v mateřské škole tak, aby nebyl překročen stanovený maximální časový odstup mezi jídly.

Jídelní lístek je vždy sestavován podle zásad zdravé výživy a dodržování výživových norem u sledovaných potravin a v rozsahu platné *vyhlášky o školním stravování*. V souladu s příslušným *Nářízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011* jsou na jídelním lístku uváděny i související alergeny. Jídelní lístek je týdně aktualizován (víkend), vyvěšen a zveřejněn na nástěnce u hlavního vchodu do mateřské školy i na jejích webových stránkách spolu s číslníkem s názvy alergenů.

V souvislosti s odběrem jídla jsou respektovány *fyziologické* potřeby *každého dítěte* a učitelky nenutí děti po obědě spát a dětem jsou alternativně nabízeny klidové činnosti, jimiž neruší ostatní spící děti.

Pitný režim dětí v mateřské škole je zajištěn po celý den, Součástí každého jídla v mateřské škole jsou nápoje. V každé třídě mateřské školy je celodenně k dispozici zásobník nápojů s vodou nebo ovocným čajem, džusem, ovocným nápojem, který je průběžně doplňován.³ Děti mají spontánní možnost se v průběhu celého dne kdykoliv podle potřeby napít a samy si dávkují. V letních měsících je zajištěno podávání tekutin i během pobytu dětí venku. Na dodržování pitného režimu dětí dohlíží učitelky.

Zbytky surovin a odpady z kuchyně a jídelních prostor jsou bezprostředně ukládány do uzavíratelné nádoby, která je umístěná v samostatné uzamykatelné místnosti se samostatným vchodem, mimo prostory kuchyně. Odvoz je zajištěn třikrát týdně smluvním odvozcem.

V kuchyni je tříděn papír, plasty, kovy, tetrapaky, oleje, sklo, směsný odpad, který se ukládá do odpovídajících nádob v areálu mimo budovu mateřské školy, který je pravidelně vyvážen městskou firmou.

Čl. 6

Zajištění kvality stravování

Mateřská škola poskytuje dětem pestrou, nutričně plnohodnotnou a vyváženou stravu v souladu se zásadami zdravé výživy, s respektem k požadavkům spotřebního koše, výživových norem a technologických postupů při přípravě stravy. Za dodržování stanovené technologie přípravy

³ *Mateřská škola pro zajištění zásobování pitnou vodou využívá veřejný vodovodní řád.*

pokrmů i nápojů, včetně zachování vhodné skladby týdenního jídelníčku odpovídá vedoucí stravovny mateřské školy a hlavní kuchařka. Pozornost je věnována i implementaci nových receptur jídel obsahujících zdravé potraviny, na pitný režim a přiměřený odpočinek dětí po jídle.

V rámci kontrolních opatření jsou v souladu s *HACCP stanoveny kritické kontrolní body* přípravy a výdeje stravy a prováděna kontrola jejich dodržování.

Denní vzdělávací program v mateřské škole respektuje biorytmus dětí a dodržuje maximálně tří hodinové odstupy mezi jídly. *Jídelníčky* jsou sestavovány podle zásad zdravé výživy a za potřebného sledování *plnění tzv. spotřebního koše*. Podporováno je podávání mléčných výrobků, libového masa, ryb, drůbeže, luštěnin, do stravování je denně zařazována čerstvé sezonní ovoce a zelenina.

Děti jsou motivovány ke zdravému stravování, Správné stravovací návyky i související a důstojné stolování dětí je v mateřské škole podporováno zejména lákavou úpravou jídel a dostatkem času na jídlo.

Při stolování *jsou děti s ohledem na věk a individuální možnosti postupně vedeny k sebeobsluze a potřebné samostatnosti* (např. úklid použitého nádobí a příboru po jídle, mazání chleba a pečiva pomazánkou). Učitelky vedou děti k tomu, aby se, pokud možno řádně najedly, do jídla však nejsou děti nuceny. Snahou učitelek i dalších zaměstnanců je, aby děti přirozeně a laskavě přesvědčily, aby jídlo alespoň ochutnaly.

Neformálním evaluátorem kvality stravování je vedle spojenosti dětí a jejich zákonných zástupců se skladbou a chutností stravy. Formalizovaná kontrolní činnost poskytovaných stravovacích služeb v mateřské škole jsou závěry a zápisy kontrol v rámci HACCP, závěry kontrol *Krajské hygienické stanice Středočeského kraje (územní pracoviště Příbram)* a *České školní inspekce (Středočeský inspektorát)*.

Čl. 7

Dietní stravování

Školní kuchyně nemá možnost zajistit individuální přípravu dietních jídel. Mateřská škola však respektuje potřebu dietního stravování dítěte se závažnou intolerancí na určité potraviny potvrzené lékařem a zákonný zástupce má možnost si s ředitelkou mateřské školy a vedoucí stravovny způsob poskytování takové stravy dohodnout a s mateřskou školou uzavře písemnou *Dohodu o podávání jídla v 5. mateřské škole Dobříš dítěti s částečnou potravinovou intolerancí*. Dohoda upravuje podmínky, za kterých je zákonným zástupcům umožněno dítěti s potřebou dietního stravování do mateřské školy nosit vlastní stravu z domova. Tato strava je v dohodě s kuchyní adekvátně uskladněna a dítěti v době stravování připravena (ohřev, apod.) a podána tak, aby jim mohl jíst společně s ostatními dětmi ve třídě.

Čl. 8

Přihlašování a odhlásování stravy

Nezbytným předpokladem, aby dítě mohlo stravu v mateřské škole odebírat je vyplnění *Přihlášky ke stravování dítěte* a řádná úhrada měsíčních plateb za odebranou stravu.

Dítě je možno z důvodů nepřítomnosti v mateřské škole odhlásit ze stravování v daný den nejpozději do 8.00 hodin. Odhlášení se provádí osobně nebo telefonicky u učitelky dítěte nebo u vedoucí stravovny. Pokud tak zákonný zástupce dítěte neučiní, je povinen neodhlášenou stravu uhradit, nebo si ji může v daný den v mateřské škole v čase od 11.15 do 11.30 hodin vyzvednout a ve vlastní nádobě odnést.

Dítě je ze stravování odhlášeno na počet dní, které jeho zákonný zástupce sdělí s ohledem na předpokládanou délku nepřítomnosti dítěte pro onemocnění nebo z jiných důvodů jeho nepřítomnosti. Dojde-li v mezidobí k prodloužení původně předpokládané doby nepřítomnosti dítěte, je jeho zákonný zástupce povinen tuto skutečnost mateřské škole včas oznámit a odhlášení dítěte z odběru stravy prodloužit.⁴

Čl. 9

Úhrada stravy

Strava dítěte v mateřské škole se hradí zpětně za předchozí měsíc, podle skutečně odebrané stravy. Stravování je poskytováno za cenu respektující stravovací a finanční normy platné pro školní stravování. Aktuální výše stravného je kalkulována vždy pro daný školní rok a zákonní zástupci jsou s ním včas seznámeni na nástěnce třídy, kam jeho dítě dochází.

Úhrada stravného probíhá zejména bezhotovostně formou inkasa z účtu zákonného zástupce k 17. dni v měsíci (platba je inkasována z bankovního účtu zákonného zástupce ve prospěch účtu mateřské školy č. 2202570633/2010).

Nedisponuje-li zákonný zástupce bankovním účtem, lze úhradu stravného po dohodě provádět v hotovosti ve stanovených termínech přímo u vedoucí stravovny. Při platbě v hotovosti je zákonný zástupce povinen uhradit stravné vždy do 17. dne v měsíci v kanceláři vedoucí stravovny. Opakované neuhrazení stravného je považováno za závažné porušení Školního řádu.

Čl. 10.

Bezpečnost, hygiena a ochrana zdraví při stravování

Při přípravě a výdeji stravy je kontrolováno dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů, včetně kontroly správného zacházení a uskladňování potravin pro přípravu stravy (základy bezpečnosti potravin).

⁴ V dalších podrobnostech *Směrnice č.15/2023 o Školním a závodním stravování*

Prostory kuchyňek tříd i k jídlu vyčleněných míst musí být udržovány tak, aby: ■ nedocházelo k uklouznutí nebo pádu (např. při vylití polévky nebo upadnutí jídla na zem) ■ byly odstraněny nebezpečné předměty ■ byla zajištěna průchodnost únikových cest.

Zaměstnanci mateřské školy, kteří se na přípravě a výdeji stravy podílejí jsou povinni: ■ dodržovat zásady BOZP ■ používat osobní ochranné pracovní prostředky ■ neprodleně hlásit zjištěné závady vedení školy.

Horké pokrmy a nápoje jsou dětem podávány v bezpečné teplotě, odpovídající hygienickým a bezpečnostním předpisům.

Manipulace s horkými nádobami, termosy a výdejní technikou je výhradně v kompetenci zaměstnanců kuchyně, příp. dospělých osob v kuchyňkách tříd a probíhá v souladu se stanovenými bezpečnostními pravidly. Tato pravidla se rovněž vztahují na přesun stravy z výdeje do tříd, kde musí být zajištěna ochrana před příp. opáření a související kontaminací dětí.

Při výdeji a konzumaci stravy ve třídních jídelních prostorách musí být zajištěn stálý dohled pedagogickými pracovníky a dalšími pověřenými zaměstnanci školy.

Při stravování dětí zaměstnanci mateřské školy dbají, aby nedocházelo k ohrožení zdraví nebo bezpečnosti dětí i zaměstnanců.

Děti jsou přiměřeně svému věku vedeny k základním hygienickým návykům ve spojení s příjmem stravy, včetně mytí rukou a k bezpečnému chování při stolování, zejména: ke klidnému sezení u stolu ■ k dodržování zákazu běhání v místě a době stravování ■ ke správnému používání příborů a nádobí.

Učitelka během stravování dbá na prevenci úrazů a alergických reakcí dětí, které mohou při stravování nastat a při výdeji stravy postupují podle stanovených pravidel. V případě úrazu nebo náhlé nevolnosti dítěte je postupováno podle souvisejících vnitřních směrnic mateřské školy směřující k prioritnímu poskytnutí nebo zajištění první pomoci a související zdravotní péče, informování vedoucí stravovny, ředitelky mateřské školy, zákonných zástupců a zákonem stanovené administraci zejména v případě úrazů (sepsání Záznamu o školním úrazu“).

Čl. 11

Závěrečná ustanovení

1. Směrnice je závazná pro všechny pro zaměstnance mateřské školy a zákonné zástupce dětí.
2. Směrnice byly projednány se zaměstnanci mateřské školy na *Pedagogické radě* a *Provozní poradě* dne 31.8. 2023. Tuto skutečnost potvrdili svým podpisem na *Podpisovém archu*.
3. Kontrolu dodržování směrnice vykonává vedoucí stravovny ve spolupráci s ředitelkou mateřské školy
4. Směrnici lze měnit a upravovat pouze rozhodnutím ředitelky mateřské školy.
5. Nově přijímaní zaměstnanci budou seznámeni se směrnicí při nástupu do mateřské školy.

6. Směrnice je zveřejněna na přístupném místě v mateřské škole i na jejích webových stránkách
7. Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelkou mateřské školy a účinnosti dnem 1.9. 2023

Zpracovala: Martina Havelková, *Jana Trombíková*

V Dobříši dne 31.8. 2023

Jana Trombíková v.r.
ředitelka 5. mateřské školy Dobříš